

ZBIRNA VLOGA 2025

HABITATNI TIPI IN VRSTE NA OBMOČJIH NATURA 2000

Navodila za uveljavljanje intervencij iz
Strateškega načrta skupne kmetijske politike
2023-2027

Namen intervencije

Intervencija prispeva k ohranjanju in izboljševanju stanja habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000 z dvema operacijama:

- HTV.1 Negnojeni travniki na območjih Natura 2000;
- HTV.2 Gorički travniki.

Upravičenci in pogoji

V intervencijo je mogoče vstopiti v letih 2024–2027.

Obveznost izvajanja intervencije traja pet let, skozi celotno koledarsko leto. Odstopanja od te obveznosti so dovoljena le v naslednjih primerih:

- višje sile ali izjemnih okoliščin, kot to določa 3. člen Uredbe 2021/2116/EU in je opredeljeno v [Prilogi 1](#) Uredbe o plačilih za okoljske in podnebne obveznosti ter naravne ali druge omejitve iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027;
- ko se celotno zemljišče oziroma del zemljišča, na katero se nanaša obveznost, ali celotno KMG prenese na drugega nosilca KMG v obdobju navedene obveznosti, lahko obveznost ali njen del, ki ustreza prenesenemu zemljišču, za preostanek obdobja prevzame ta drugi nosilec KMG ali pa obveznost lahko preneha veljati in se ne zahteva povračilo za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

Najmanjša strnjena površina kmetijskega zemljišča iste vrste dejanske rabe za izvajanje intervencije je 0,1 ha.

Poleg v nadaljevanju navedenih zahtev, mora upravičenec pri izvajanju intervencije izpolnjevati naslednje pogoje upravičenosti:

- KMG mora biti vpisano v register kmetijskih gospodarstev v skladu s pravilnikom RKG;
- imeti najmanj 0,1 ha kmetijskih površin na KMG, pri čemer se upoštevajo tudi GERK, ki so manjši od 0,1 ha, ne pa tudi površine s krajinskimi značilnostmi;
- na celotnem KMG upoštevati prepoved uporabe blata iz komunalnih čistilnih naprav iz uredbe, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu ter prepoved uporabe digestata in komposta, razen digestata in komposta, izdelanega na KMG, ter digestata in komposta, ki je izgubil status odpadka in postal proizvod v skladu z uredbo, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata, ki se uporablja za biološko razgradljive odpadke, in je bil izdelan pri podjetjih, s katerimi zadevni KMG tvori povezana podjetja.

Zahteve za izvajanje

HTV.1 Negnojeni travniki na območjih Natura 2000 (NGTR)

Namen operacije je ohranjanje in izboljšanje habitatov barjanskega okarčka in kosca ter habitatnega tipa 6410 travniki s prevladujočo modro stožko na območju Ljubljanskega barja in habitata travniške morske čebulice in habitatnega tipa 6410 travniki s prevladujočo modro stožko na območju Planinskega polja.

Intervencija je zasnovana stopenjsko, in sicer:

- stopnja I (NGTR_1) je namenjena začetnemu ekstenziviranju travinja;
- stopnja II (NGTR_2);
- stopnja III (NGTR_3).

Zahteve za upravljavski del operacije po posameznih stopnjah zahtevnosti so:

a) stopnja I (NGTR_1):

- uporaba gnojil in FFS ni dovoljena čez vse leto,
- paša in mulčenje nista dovoljena čez vse leto,
- zatavljanje oziroma dosejevanje s komercialnimi travnimi in drugimi mešanici ni dovoljeno,
- trava se pospravi v obliki mrve, siliranje pokošene trave in povijanje trave s folijo (baliranje v silažne bale) nista dovoljena,
- nasipavanje travnikov z zemljino, ki ne izhaja iz KMG, ni dovoljeno;

b) stopnja II (NGTR_2):

- izvajajo se vse zahteve, ki veljajo za stopnjo zahtevnosti I,
- košnja se lahko izvaja:
  - od 30. junija tekočega leta ali
  - od 10. julija tekočega leta za travnike, na katerih kosci v tekočem letu ne bo prisoten, ali od 1. avgusta tekočega leta za travnike, na katerih se bo prisotnost kosca v tekočem letu potrdila z vsakoletnim monitoringom ptic (v tem primeru se plačilo dodeli tudi za prisotnost kosca),
- košnja je treba izvajati od:
  - od sredine travnika navzven,
  - od enega roba travnika proti drugemu ali
  - od zunanje strani travnika navznoter s puščanjem nepokošenega rešilnega otoka, ki na najožjem delu meri najmanj 10 m, na najširšem pa do največ 20 m, in se mora pokositi najpozneje do 15. oktobra tekočega leta, vendar ne prej kot tri dni po košnji glavnine travnika.
  - pri košnji od zunanje strani travnika navznoter se nepokošen rešilni otok pusti samo ob prvi košnji v tekočem letu,
- obvezno je spravilo travinja,
- na Planinskem polju se vzdržuje ugodne hidrološke razmere in ne kopljejo se novi jarki za odvodnjavanje;

c) stopnja III (NGTR_3):

- izvajajo se vse zahteve, ki veljajo za stopnjo zahtevnosti I;
- košnja je dovoljena od 1. avgusta tekočega leta;
- košnja se izvaja mozaično (vsako leto se pokosi med 40 in 60 % travnika), isti del površin pa ne sme biti nepokošen dve leti zaporedoma;
- izvaja se na območju Ljubljanskega barja na površinah, na katerih se zagotavlja habitat metulja barjanskega okarčka.

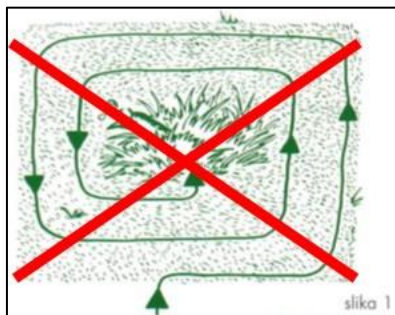
Za vse tri stopnje zahtevnosti pri upravljavskem delu operacije NGTR velja tudi:

- paša, mulčenje in gnojenje ter uporaba FFS niso dovoljeni na celem GERK;
- mora se vsako leto izvajati na delu površin trajnega travinja, lahko na delu GERK;
- lokacija izvajanja se v obdobju trajanja obveznosti ne sme spreminjati;
- izvaja se območjih iz evidenc HTV_LJ_BARJE (to so območja za zagotavljanje habitatov kosca, barjanskega okarčka in habitatnega tipa 6410 vlažni travniki z modro stožko) in HTV_PLAN_POLJE;
- obtežba z živino ni relevantna, za KMG z živalmi se šteje KMG, na katerem je povprečna letna obtežba najmanj 0,2 GVŽ travojedih živali na ha kmetijskih površin.

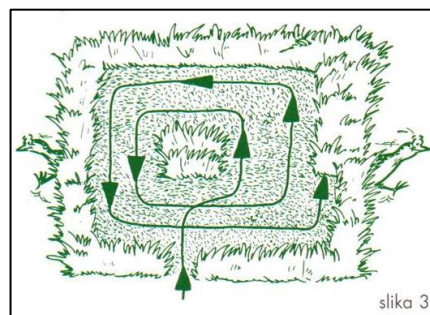
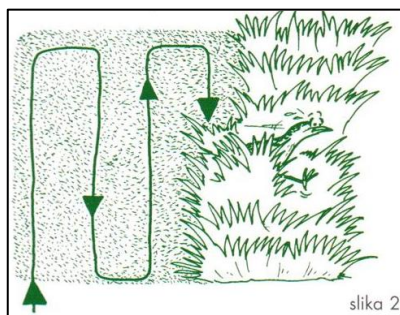

Za upravljavski NGTR_2 mora upravičenec na KMG hraniti skice travnika z vrisanim:

- načinom (smerjo) košnje, če se košnja izvaja od sredine travnika navzven ali od enega roba travnika proti drugemu;
- načinom (smerjo) košnje in nepokošenim rešilnim otokom, če se košnja izvaja od zunanje strani travnika navznoter s puščanjem nepokošenega rešilnega otoka.

Slika 1: Travniškim pticam neprimeren način košnje

Slika 2 in 3: Travniškim pticam primeren način košnje

Vir: https://www.ptice.si/wp-content/uploads/2014/03/zlozenke_0_1_kosec.pdf

Za prisotnost kosca nad delu GERK ali GERK se šteje, če del GERK ali GERK sega v poligon 150-metrskega radija od točke odkritega kosca s površino:

- enako ali večjo od 2.500 m²;
- manjšo od 2.500 m² in hkrati seže več kot 50 m v notranjost 150-metrskega poligona.

V okviru **rezultatskega dela** operacije NGTR se za doseganje rezultata uspešnosti upravljanja travnikov šteje prisotnost kosca. Pozitiven rezultat torej predstavlja prisotnost prehranjevalnega in gnezditvenega habitata kosca, ki se ju določi na podlagi lokacije pojočih samcev.

Določanje površin za dodelitev plačila za rezultatski del se izvede na podlagi vsakoletnega monitoringa ptic. Izvajalec monitoringa ptic pošlje podatke o lokacijah kosca na agencijo, ki naredi izračune za rezultatski del operacije HTV. Agencija na podlagi podatkov o lokacijah kosca vsako leto določi GERK ali del GERK, kjer je košnja dovoljena od 10. julija oziroma 1. avgusta tekočega leta, in upravičence o datumih košnje obvesti prek aplikacije Sopotnik.

Za **doseganje rezultata** uspešnosti upravljanja travnikov šteje prisotnost kosca, ki predstavlja prisotnost prehranjevalnega in gnezdilnega habitata kosca, ki se ju določi na podlagi lokacije pojočih samcev. Za doseganje rezultata upravičenec prejme **plačilo, ki se dodeli v treh stopnjah**:

1. stopnja: **prehranjevalni habitat** (prisotnost prehranjevalnega habitata kosca) – to je območje v radiju 150 m okoli pojočega samca kosca, ki predstavlja njegov življenjski prostor in območje, na katerem se prehranjuje;
2. stopnja: **gnezdilni habitat** (prisotnost gnezdilnega habitata) – to je območje v radiju 50 m okoli pojočega samca (ozko območje, na katerem privablja samico in si bo samica naredila gnezdo);
3. stopnja: **zgoštitev populacije** (prisotnost prehranjevalnih in gnezdilnih habitatov več osebkov kosca na isti površini) – območja, kjer je naravnih virov dovolj, da se omogoča preživetje več posameznih osebkov kosca, so najboljši predeli travnikov.

Možen je prehod/nadomestitev obveznosti iz VTR v NGTR_2_10_7.

HTV.2 Gorički travniki (GORTR)

Namen operacije je ohranjanje traviščnih habitatnih tipov na Goričkem v dobrem ohranitvenem stanju.

Zahteve za izvajanje:

- mulčenje ni dovoljeno, razen izjemoma le prvo in drugo sezono po vstopu v operacijo v primerih rekultivacije zaraščajočih površin nazaj v travniške površine ob predhodnem soglasju Javnega zavoda Krajinski park Goričko in Javne službe kmetijskega svetovanja;
- dovoljene so največ tri košnje v tekočem letu;
- obvezno je spravilo pokošene in posušene trave, ki mora na pokošeni površini ostati vsaj en dan po opravljeni košnji;
- na površini GERK, velikosti 0,1 ha ali več, je treba ob vsaki košnji v tekočem letu pustiti najmanj 5 % do največ 15 % travnika nepokošenega, pri čemer se nepokošen del ob vsaki košnji lahko pusti na drugem delu travnika;
- nepokošen del travnika, ki je bil puščen ob zadnji košnji v tekočem letu, je treba obvezno pokositi ob prvi košnji v naslednjem letu;
- na površini travnika, vključno z nepokošenim delom, se morajo invazivne tujerodne rastlinske vrste odstranjevati pred cvetenjem;
- ob namnožitvi invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst je ob soglasju Javnega zavoda Krajinski park Goričko in Javne službe kmetijskega svetovanja dovoljeno mulčenje;
- obvezna je košnja od sredine travnika navzven ali od enega roba travnika proti drugemu, če je površina večja od 0,5 ha;
- vodenje evidenc o delovnih opravilih, vključno z evidenco uporabe organskih in mineralnih gnojil in FFS.

Evidenice se vodijo na obrazcih v tiskani ali elektronski obliki, ki so dostopni na spletnih straneh ministrstva in agencije, ali v elektronski obliki, ki vsebinsko ne odstopa od obrazcev evidenc o delovnih opravilih. Vodenje evidenc o delovnih opravilih se preverja s pregledom na kraju samem.

Velja tudi, da:

- se mora vsako leto izvajati na površinah trajnega travinja, za katere se dogovorijo Javni zavod Krajinski park Goričko, Zavod RS za varstvo narave, Javna služba kmetijskega svetovanja in upravičenec;
- se lokacija izvajanja v obdobju trajanja obveznosti ne sme spreminjati;
- se izvaja na območju iz evidence HTV_GORICKO;
- obtežba z živino ni relevantna za KMG z živalmi se šteje KMG, na katerem je povprečna letna obtežba najmanj 0,2 GVŽ travojedih živali na ha kmetijskih površin.

Upravičenec na KMG mora hraniti skice travnika z vrisanimi:

- nepokošenim pasom;
- načinom (smerjo) košnje, če se košnja izvaja od sredine travnika navzven ali od enega roba travnika proti drugemu.

Plačila za operacijo HTV.1 (NGTR)

Plačilo se razlikuje glede na stopnjo, ki jo izbere vlagatelj ob oddaji zahtevka, in ob upoštevanju, ali ima živali. Plačilo je za upravljavski:

1. NGTR_1 za KMG:
  - a. brez živali 100 evrov/ha letno,
  - b. z živalmi: 130 evrov/ha letno;
2. NGTR_2_30_6 za košnjo od 30. junija tekočega leta od:
  - a) sredine travnika navzven ali od enega roba travnika proti drugemu za KMG:
    - brez živali: 320 evrov/ha letno,
    - z živalmi: 350 evrov/ha letno;
  - b) zunanje strani travnika navznoter s puščanjem nepokošenega rešilnega otoka za KMG:
    - brez živali: 370 evrov/ha letno,
    - z živalmi: 400 evrov/ha letno;
3. NGTR_2_10_7 za košnjo od 10. julija tekočega leta oziroma od 1. avgusta tekočega leta:
  - a) sredine travnika navzven ali od enega roba travnika proti drugemu za KMG:
    - brez živali: 530 evrov/ha letno,
    - z živalmi: 570 evrov/ha letno;
  - b) zunanje strani travnika navznoter s puščanjem nepokošenega rešilnega otoka za KMG:
    - brez živali: 580 evrov/ha letno,
    - z živalmi: 620 evrov/ha letno;
4. NGTR_3 za KMG:
  - a) brez živali: 660 evrov/ha letno,
  - b) z živalmi: 700 evrov/ha letno.

Plačilo se dodeli tudi v primerih, ko upravičenec zaradi izdatne namočenosti tal ne izvede košnje v skladu z zahtevami za izvajanje intervencije. Neizvedbo košnje upravičenec sporoči agenciji kot je to določeno za primere višje sile.

Plačilo za rezultatski del operacije NGTR_2_10_7 se dodeli le za dosežen rezultat in je za:

- a) 1. stopnjo – prehranjevalni habitat: 151,20 evra/ha letno;
- b) 2. stopnjo – gnezdilni habitat: 359,10 evra/ha letno;
- c) 3. stopnjo – zgostitve populacij:
  - dva prehranjevalna habitata: 302,40 evra/ha letno,
  - trije ali več prehranjevalnih habitatov: 456,60 evra/ha letno,
  - prehranjevalni habitat in gnezdilni habitat: 510,30 evra/ha letno,
  - trije ali več prehranjevalnih in gnezdilnih habitatov: 661,50 evra/ha letno.

Plačilo za operacijo GORTR je za KMG:

1. brez živali: 400 evrov/ha letno;
2. z živalmi: 430 evrov/ha letno.

